52e jaar. -- N° 138. — EERSTE BLAD. — Zaterdag, 18 November 1905.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den *Postrijder* voor het jaar 1906, zullen het blad **kosteloos** ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

Te beginnen van aanstaande week, zullen de dinsdag- en donderdagnummers van den Postrijder in vier bladzijden verschijnen.

TONGEREN, DEN 18 NOVEMBER 1905.

— o —

DE KAMER.

Zitting van donderdag.

VERDEDIGINGSTELSEL VAN ANTWERPEN EN UITBREIDING VAN DEZES HAVENINRICHTINGEN.

Vervolg.

De heer HELLEPUTTE. — Uw ontwerp is niet bestudeerd : het is schoon op het papier. De minister heeft bekend, dat hij indien het mogelijk geweest was, eenen grooten doorsteek zou hebben gemaakt ; daartoe hadde men echter meer moeten uitbaggeren, en naar aanleiding daarvan, stel ik vast dat de achtbare heer minister eene groote voorliefde heeft voor waterkeeringswerken alsook voor baggerwerken.

De heer DE SMET DE NAEYER, minister van financiën en openbare werken. — Waarop steunt gij om dit te zeggen ?

De heer HELLEPUTTE. — Gij hebt gezegd dat, zoo de stroom zich niet goed richt langs eene zijde, men hem zal richten langs d'andere zijde.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Ik heb gezegd dat men in Nederland dikwijls zijne toevlucht aan tot waterkeeringswerken.

De heer HELLEPUTTE. — Sedert 1898 heeft men de zaak niet meer bestudeerd, en dat is zeer gewichtig. Waarop steunt die voorkeur voor den Groote Doorsteek ? Naar aanleiding daarvan heeft men terecht gezegd dat de Groote Doorsteek in verband zou kunnen staan met het ontwerp betreffende de forten.

De heer TERWAGNE. — Ja, ja, zoo is het !

De heer VANDEN BROECK. — De heer Maus zegde dat men de Schelde moest rechtmaken voor de stoomvaart, Daarop steunt de noodzakelijkheid van den Grooten Doorsteek.

De heer HELLEPUTTE.—De zienswijze van den heer Maus dagteekent van vóór een en twintig jaar en de toestand was toen zeer verschillend van wat hij thans is. Wat den heer Stessels betreft deze stelde eenen grooten doorsteek voor in 1863, wanneer de eerste studiën van den heer Fargues over de wederzijdsche betrekkingen der rivierwaters eerst van 1868 dagteekenen. *(Tot morgen ! tot morgen !)* Ik houd mij ter beschikking der Kamer. *(De redeaar ontvangt de gelukwenschen zijner vrienden).*

Zitting van vrijdag.

De heer VOORZITTER. — De heer Helleputte heeft het woord om zijne redevoering voort te zetten.

De heer HELLEPUTTE *(De Kamer luistert met gespannen aandacht.)* — De verklaringen daareven door de Regeering in de afdeelingen afgelegd, veroorloven mij kort te zijn in de opmerkingen die ik nog had te maken over het zeevaartkuadrig gedeelte van het ontwerp. Trouwens, uit die verklaringen blijkt dat de Regeering de ons door het ontwerp gevraagde 20 millioen uitsluitend besteden zal aan het kanaaldok en dezes aanhoorigheden ; het gedeelte betreffende de rechtmaking der Schelde zou nader worden onderzocht door eene commissie, welker leden door de Regeering zouden worden verkozen onder de leden dezer vergadering en vakmannen. Over dien uitslag hebben wij ons te verheugen.

En ofschoon er voor het voorstel tot onderzoek geene meerderheid in de middenafdeeling bestaat, toch verheug ik mij over deze uiterst gewichtige toegeving vanwege de Regeering. Zij laat toe het gewichtigste vraagstuk, waarover het parlement sedert 1830 uitspraak had te doen, opnieuw te bestudeeren, want het is veel gewichtiger dan de wet op de spoorwegen. Inderdaad, ware de eerste spoorlijn mislukt, men zou er geene andere hebben aangelegd ; doch moest de Groote Doorsnede niet gelukken, 't ware eene ramp.

Ik bedank dus de Regeering voor hare toegevingen en ik verheug er mij om. M. De Decker, oud volksvertegenwoordiger voor Antwerpen, zegde hier zekeren dag dat elke druppel water, aan de Schelde ontrokken, vervangen werd door eene korrel zand.

De heer VAN NAEMEN. — Hij had gelijk !

De heer HELLEPUTTE. — Al de ingenieurs der Schelde zijn het daarover eens. De heer Franzius hechtte een groot belang aan het vrije doordringen van de tij in den stroom. Men heeft overigens te weinig rekening gehouden met eene lijn der hooge tij welke op zijn plan voorkwam.

Men moet dus het doordringen van de tij in de Schelde vergemakkelijken.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Dat is ook wel ons inzicht.

De heer HELLEPUTTE. — ... en men moet ook de opperwaters behouden zonder er iets van af te wenden. De heer Royers wees er op, dat de « latingen » aan de schelde gedaan, er toe bijdroegen om ondiepten te verwekken. De heer Berger, algemeen opziener bij de bruggen en wegen, de heer Dufourny en de heer Troost denken er ook zoo over. De heer Franzius heeft steeds aangedrongen op het vrije doordringen van de tij in den stroom.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Mijn bestuur is het volkomen eens met hem en met het achtbaar lid.

De heer HELLEPUTTE. — Ik hoop dat deze heilzame overeenstemming zal voortduren.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Ik hoor reeds wat gij zeggen gaat ! Gij zult trachten te bewijzen dat er minder water zal binnenvloeien, zoo de Groote Doorsteek wordt uitgevoerd !

De heer HELLEPUTTE. — Gisteren heb ik verondersteld dat de breedte der Schelde voor Antwerpen 600 meter bedraagt.

De heer HUBERT.—Die veronderstelling houdt geen stand : zij wordt door de werkelijkheid der feiten gelogenstraft.

De heer HELLEPUTTE. — Gij zegt dat de stroom sneller zal loopen ten gevolge van het versmallen der rivier.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Gij vergeet dat de vermindering der breedte zal vergoed worden door de vermeerdering der diepte en dat het vak van afloop niet zal gewijzigd worden.

De heer HELLEPUTTE. — Ten onrechte zoudt ge meenen, aldus naar beliefte te kunnen versmallen en verdiepen !

De heer DE SMET DE NAEYER. — Binnen redelijke palen.

De heer HELLEPUTTE.— Die stelling werd op afdoende wijze weerlegd op het Congres voor Scheepvaart te Parijs in 1902

De heer DE SMET DE NAEYER.—Dat is niet zoo !

De heer HELLEPUTTE. — Welnu, dan zal uit het onderzoek blijken, wie van ons gelijk heeft.

De achtbare minister verzekert dat Franzius hem vertrouwelijke mededeelingen heeft gedaan ; doch daartegen stel ik het antwoord, door dezen ingenieur gedaan op eene vraag van den heer De Bruyn. Franzius zegde niet dat men 10 meters diepte zou kunnen bekomen.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Hij heeft het mij zelf gezegd te Bremen.

De heer HELLEPUTTE. —Die gesprekken moeten moeilijk geweest zijn, want Franzius kent niet veel Fransch.

De heer A. DAENS — Zij zullen Vlaamsch gesproken hebben. *(Gelach.)*

De heer HELLEPUTTE. — Ik weet dat eukele ambtenaren, die verleid waren door de nieuwe richting, er sedert opnieuw tegen zijn. *(Menlacht.)*

Bij gemis van de goedkeuring der vakmannen, hebben wij het advies van het bestendig comiteit van Bruggen en wegen. Doch ik denk niet dat daarop te bouwen valt, want het comiteit maakte uitdrukkelijke voorbehoudingen.

Het ontwerp stelt ons bloot aan groote onzekerheid. De achtbare minister van financiën zegt : Wat ? Wij zouden niet durven wagen wat elders zoo goed slaagde ? » Is de toestand onzer eenige groote haven met dien der aangehaalde havens te vergelijken ? Overigens, zoo hij ons rechtmakingswerken kan aanhalen, die slaagden, wij kunnen er andere vermelden die mislukten, bij voorbeeld die aan den Rhône en aan de Seine.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Hoe kunt ge dat zeggen ? Te Rouaan komen thans veel grootere schepen aan dan vroeger ; ik had de gelegenheid de Seine op te varen en kon dus zelf de toestand der rivier waarnemen.

De heer HELLEPUTTE. — En ik vaarde ze af. *(Gelach.)*

De heer DE SMET DE NAEYER.— Ik ook, vaarde ze af, doch per spoortrein. *(Herhaald gelach.)*

De heer HELLEPUTTE. — En ik per schip.

Wat de Wezer betreft, zeker en vast is het, zoals de heer Fargue het vaststelde, dat de werken niet volkomen beantwoordden aan de verwachtingen van den heer Franzius.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Volstrekt verkeerd ! Zijn programma werd gansch uitgevoerd en, zoo hij niet beters bekwam, was het door gebrek aan toenemende kredieten.

De heer HELLEPUTTE. — Gij weet dat de nieuwe kaaien te Antwerpen onlangs zijn afgeschoven, en dat slecht voorbeeld werd gevolgd door de oude kaaien, die insgelijks aan 't schuiven gegaan zijn. Welnu het bouwen van die kaaien is kinderspel, bij de Groote Doorsnijding vergeleken. Er bestaat dus hier schromelijke onzekerheid. Feitelijk stelt men ons voor, maar voort te stevenen op goed valle 't uit. Ik vraag niet de veroordeeling van de Groote Doorsnede, maar er moet onderzocht worden of 't wel het best ontwerp mogelijk is voor Antwerpens welvaart, dat groot nationaal belang.

Daags nadat de Kamer eene stemming zal hebben uitgebracht over het wetsontwerp, zal men het dokkanaal kunnen aanvangen ; maar daags nadat de Groote Doorsnede zal aangenomen zijn, zou alles kunnen gevaar loopen. Ik heb nog een paar woorden te zeggen over de krijgsquestie.

De redevoeringen, daarover uitgesproken, en namelijk die van den heer Melot, die allermerkwaardigst was, zullen mij toelaten het daarover kort te maken. Ik, voor mij, heb altijd gestemd voor de kredieten, welke voor onze krijgsinrichting werden gevraagd, en zoo men ons kredieten vraagt door ons nieuw geschut, zal ik er insgelijks voor stemmen,

Wat verzet uitlokt is vooreerst de quæstie van het bijzonder fonds ; dan die der uitgaven en eindelijk die der legersterkte. Zullen de uitgaven binnen de palen blijven, die men ons aanduidt ? Ik geloof neen. Inderdaad de werken, gelijkende op die welke men ons vraagt, kosten meer dan de schatting, die men voor de nieuwe werken maakt. Ik zag hetzelfde voor de omwalling als voor de bestaande forten.

De Regeering vraagt voor de bewapening van Antwerpen een krediet hooger dan dat welk door de gemengde commissie werd voorgesteld : dat zal men moeten uitleggen ! De legersterkte schat den heer minister van oorlog op 75 duizend man ; dat cijfer zal kunnen verhaagd worden tot 58.000 man als men de streek niet bijrekent die onder water kan worden gezet. Die streek moet men bijrekenen en derhalve zullen onze legereffectieven onvoldoende zijn.

Men wijzigt in werkelijkheid 's lands verdedigingsstelsel dat hier in bestond dat men zich ten slotte op Antwerpen terugtrok.

In 1870 heeft men gezegd, dat men den inval moest beletten ; daarom werden nieuwe forten gebouwd. Toen de forten der Maas werden goedgekeurd, werd die uitslag grootendeels bereikt omdat generaal Brialmont verzekerd had, dat die forten het mogelijk zouden maken minder soldaten te hebben.

Daar kwam niets van en het effectief werd van 12,662 man op 16,000 of 17,000 man gebracht. Generaal Pontus had bevestigd, dat die forten beschouwd werden als forten, die alleen bestemd waren om den vijand tegen te houden tot het leger te velde kon ter hulp snellen. Maar in den loop van de beraadslaging, vermeerderde men die forten met negen, en dat had de vermeerdering der manschappen, welke die forten moesten verdedigen, voor gevolg.

Welnu, de militaire commissie kende eene veel gewichtigere rol toe aan de Maasforten en verklaarde dat zij moesten in staat gesteld worden om zich te verdedigen met hunne eigene middelen, dank zij eene vermeerdering van het getal hunner verdedigers ! dat staat ons ook te wachten met de Antwerpsche forten.

In 1887 zegde men ons dat men de uiterste verdediging van Antwerpen nog slechts had aan te vullen door het oprichten van eenige schansen, twee forten en kazernen in de forten te Lier en Waalhem. Die werken moesten voltrokken zijn in drie of vier jaar en betaald worden met het bijzonder fonds van den prijs der terugverkochte gronden,

Aangaande de noodige getalsterkte, bestaat wezenlijke dubbelzinnigheid. Trouwens, zoo Antwerpen zich gansch alleen moet verdedigen, dan is er eene sterkere bezetting noodig. Doch moet het leger te velde steunen op dit van Antwerpen, dan hebben wij manschappen genoeg..

Sommigen willen dus ons leger te velde eene gemengde rol doen vervullen. Doch wat wordt er van Antwerpen, zoo dat leger verslagen of doorgesneden wordt ? De achtbare generaal Cousebant zegde dat een veldheer, die Antwerpen zou laten afsnijden, eenen onvergeeflijken misslag zou begaan en den heer Woeste uitte hetzelfde gevoelen. Doch wat nog minder zou te vergeven zijn vanwege een parlement, is geen neerlaag van het leger te velde te voorzien. Dus is er eene grootere getalsterkte noodig.

De heer JANSON. — Dat is klaar !

De heer HELLEPUTTE. — 't Is heel goed forten te hebben, zoo men in staat is ze te verdedigen ; doch 't is nutteloos er te bouwen, zoo het is om ze in 's vijands handen te laten vallen

De heer Malou zegde dat onze onzijdigheid noch te veel noch te weinig moest gewapend zijn en de heer Woeste zegde ons hetzelfde. Maar in den loop der beraadslaging verklaarde de heer Maenhaut dat het militaire programma der katholieke vereeniging te Gent luidde : « Geen duit, geen man, geen kanon méér ! » Dat is onnauwkeurig. Dienaangaande heroep ik mij op de verklaring, in 1884 gedaan door den heer Herman de Baets :

« Ja ! zegt hij, het land heeft gesproken ; de rechterzijde had zich eenparig verzet tegen de reserve. Het land kende dat verzet en daarom schonk het eenparig zijn vertrouwen aan de rechterzijde. Het nieuw ministerie, van zijnen kant, wist dat het land hem het bewind toevertrouwde om aan het militarism van den heer Frère te ontsnappen en het kabinet vergeet niet dat zijne waardigheid en zijn geweten vergen dat het den wensch des lands vervulle.

» Het programma van 't ministerie is voorgeschreven door zijn houding toen het in de oppositie was. Het is samengevat in het woord van den heer Woeste : « geen man, geen centiem meer ! » en in dit woord van den heer Lammers : « ik zal voor geen man, geen kanon meer stemmen. »

« De militie hangt af van 't ministerie van binnenlandsche zaken.

» 't Is niet van den heer Victor Jacobs, den kloeken kampioen der meeting te Antwerpen, dat men militarisme, 't is te zoggen verloochening van gansch zijne loopbaan, verwachten mag. *(Toejuichingen.)* »

De heer de Baets heeft het mis, naar ik meen, wanneer hij dat woord aan den heer Woeste toeschrijft, maar niet wat den heer Lammens betreft. Maar gij hoort het dat de heer Maenhaut het recht had te spreken zooals hij deed.

De heer COREMANS. — Gansch de rechterzijde vroeg eenparig om vermindering : dat is wat anders ! *(Links : Ha ! ha !)*

De heer HUYSMANS. — Voorzeker dat was het echte programma der rechterzijde.

De heer VANDERVELDE. — Wat niet belet dat de heer Coremans zal stemmen voor de Antwerpsche forten ! *(Onderbrekingen.)*

De heer HYMANS. — De rechterzijde bestreed de 13,000 man, door Frère-Orban aangevraagd, en heeft ze behouden.

De heer TERWAGNE. — Evenals zij de belastingen handhaaft.

De heer HELLEPUTTE. — Stemt gij altijd voor alles wat u wordt voorgesteld ? Neen !.. Welnu, wij evenmin ! *(Uitroepingen.)* Wat mij betreft, nooit zegde ik : geen cent, geen man, geen kanon meer. Want ik wil mijne belofte houden en maak geen onderscheid tusschen politieke en private eerlijkheid. *(Zeer wel !)*

Doch hoe groot was niet mijne verwondering, toen ik de regeering hoorde herhalen : « Wij zullen u geen man en geen cent meer vragen ! »

De heer DE SMET DE NAYER. — Wij zegden — en 't is waar — dat het ontwerp geene vermeerdering van effectief of van belasting zou veroorzaken.

De heer HYMANS. — Ha ! geen man en geen cent méér. — Dat heet men de groote vaderlandslievende opoffering,

De heer DE SMET DE NAEYER. — Aan hen, die het ontwerp afkeuren, antwoorden wij dat er geene nieuwe belastingen worden ingevoerd.

De heer HELLEPUTTE. — Dat is andermaal eene belofte.

De heer COREMANS. — Ja, maar op algemeene wijze zal de deur geopend zijn.

De heer A. DELBEKE. — Gij spreekt dubbelzinnig : men verbindt zich niet stilzwijgender wijze tot het verhoogen van 't getal manschappen. Dat is de zaak *(Onderbrekingen.)*

De heer FLECHET. — Daar hebben wij het ! *(Luidruchtig gelach, links.)*

De heer VANDERVELDE. — Er blijft niets meer van de verklaring der Regeering !

De heer DE SMET DE NAEYER. — Alles blijft, integendeel,

De heer HELLEPUTTE. — De uitlegging van den heer Delbeke is geschikt om ons te verlichten.

De heer A. DELBEKE. — Verwek dan toch geen dubbelzinnigheden !

De heer HELLEPUTTE. — De regeering zegt ons : « Mijn ontwerp vraagt geen enkele belasting, en geen enkel man meer. « Doch, wil dat zeggen dat wij in dat opzicht, uit hoofde van het ontwerp, volkomen zekerheid hebben ? Neen.

De heer WOESTE. — Er wordt enkel gezegd dat het ontwerp tot geen verhooging van getalsterkte aanleiding geeft.

De heer DE SMET DE NAEYER. — Wanneer wij kredieten voor de artillerie zullen vragen, zal men ze ons kunnen weigeren, omdat men het ontwerp betreffende Antwerpen zal aangenomen hebben ! *(Herhaalde onderbrekingen.)*

De heer luitenant-generaal COUSEBANT D'ALEMADE, minister van oorlog. — Ik verklaarde dat, zoo het ontwerp niet aangenomen wordt, de getalsterkte moet verhoogd worden. *(Ha ! ha ! links.)*

De heer VERHAEGEN. — Dat is in strijd met uwe vroegere verklaringen ; immers in 1902 hebt gij verklaard dat de getalsterkte niet meer zou moeten verhoogd worden !

De heer HELLEPUTTE. — Denkt aan de wet van 1902 : wij hebben naar het schijnt, een oorlogseffectief van 187,000 man ; welnu, men heeft er ons nooit zooveel gevraagd. Maar men heeft ons voorgesteld, het vredeseffectief te behouden en ik heb er eenige verrassingen ontdekt. Wij hebben immers ongeveer 4,000 man meer.

De heer DE TROOZ, minister van binnenlansche zaken en openbaar onderwijs. — De memorie van toelichting duidde die verhooging aan.

De heer A. DELBEKE. — De minister van oorlog kondigde ze aan.

De heer VANDERVELDE. — De heer Delbeke wordt een geduicht militarist !

De heer A. DELBEKE. — Ik word voorstander van de waarheid. *(Uitroepingen en spottende toejuichingen, links.)*

De heer VANDERVELDE. — 't Is nooit te laat om goed te doen.

De heer HELLEPUTTE. — Het achtbaar lid is klaarblijkelijk mis, want hij was altijd voorstander der waarheid *(men lacht)* ; maar vroeger drukte hij zich anders uit, zoodat zijn meening niet altijd even duidelijk was. *(Herhaald en luidruchtig gelach.)*

De heer A. DELBEKE. — Ik zal mij verklaren.

De heer HELLEPUTTE.—Onnoodig ! *(Gerucht.)*

De heer A. DELBEKE. — De heer Vandervelde kent te veel de litteratuur om te verstaan dat de woorden « ik word » een antwoord op zijne onderbreking waren.

De heer VANDERVELDE. — Nooit volgde ik den leergang van letterkunde ter Leuvensche hoogeschool.

De heer HELLEPUTTE. — Door de legerwet van 1902 werd de getalsterkte in oorlogs- en in vredestijd verhoogd. Wat dit laatste bewijst, is dat wij dit jaar grootere kredieten verleenden voor voeding en onderhoud der troepen.

De heer DE TROOZ. — Gij weet wel dat het volontariaat strekte om meer manschappen voor de getalsterkte op oorlogsvoet te leveren.

De heer HELLEPUTTE. — Dat zeg ik ook.

Ik herhaal dat onze getalsterkte op vredes- en oorlogsvoet grooter is dan in 1902.

Derhalve houd ik mij overtuigd, dat men de verhooging der getalsterkte zal voorstellen nadat de Antwerpsche vestingwerken voltooid zijn en behoud mij voor, die zaak op tijd en stond te onderzoeken en te bespreken.

De ontworpen nieuwe omheining is slecht omschreven : de gemengde commissie heette ze eene belegeringsomheining ; de Regeering heet ze eene veiligheidsomheining, bestemd om eenen aanslag op Antwerpen af te weren. In zulke voorwaarden moet zij niet al te duur kosten. Doch dadelijk wordt daar bijgevoegd, dat zij in zekere mate moet kunnen weerstaan aan sommige belegeringen, want de minister somde er ons eene reeks op : lichte belegering, langdurende belegering, geregeld beleg, volkomen belegering... *(Gelach.)*

De heer HUYSMANS. — Er zijn er nog andere !

De heer HELLEPUTTE. — Na de redevoering van den heer minister vraag ik mij af wat eene veiligheidsomwalling is ?

De heer M. TERWAGNE. — Volgens de verklaringen door den heer Tack, namens de Regeering in de afdeeling officieel afgelegd, zou men thans voorstellen de veiligheidsomwalling te vervangen door een spoorweg op een dijk.

De heer HELLEPUTTE. — Het vraagstuk der omwalling is belangrijk voor Antwerpen. Daarom vragen wij eenige uitleggingen...

De heer M. TERWAGNE. — Wien bedriegt men hier ? De heer Tack heeft eene officieele verklaring afgelegd.

De heer DE TROOZ. — Gij zijt slecht toegelicht.

De heer HELLEPUTTE. — De slechting van de onafgebroken omwalling is klaarblijkelijk zeer gewenscht voor Antwerpen. Verscheidene voorstellen werden dienaangaande gedaan. De eenen vroegen dat men zich zou bepalen bij kleine schutwerken tusschen de forten van het verschansde kamp, anderen stelden voor, eene vaart te graven, die heel goed als veiligheidsomwalling zou kunnen dienen en die uiterst nuttig zou zijn, den dag dat het kolenbekken der Kempen eindelijk in werking zou treden.

De heer M. TERWAGNE. — Daar heb gij ze, de vaart !

De heer HELLEPUTTE. — De Regeering heeft er zich mede vereenigd.

De heer A. DELBEKE. — Wij zouden drie omwallingen hebben.

De heer HELLEPUTTE. — Wij verzetten ons niet tegen alle versterking van Antwerpen. Er zijn streken die onder water kunnen gezet worden.

Het versterken van Antwerpen wordt fel bestreden, maar de omwalling bestaat nu en heeft zeer duur gekost. Welnu, die quæstie mag niet altijd terug aan de dagorde komen, maar ik vraag of de Regeering haar ontwerp niet zóó zal wijzigen, dat het enkel bevat wat streng noodig is voor Antwerpen !

Het doe ons voorstellen, wij zullen ze onderzoeken. Ik richt mij tot de verzoeningsgezindheid der Regeering en der rechterzijde en ik hoop dat, onder onze vrienden, eene eensgezindheid zal tot stand komen, die onverbreekbaar zal zijn. *(Toejuichingen op zekere banken, rechts.)*

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 21 DECEMBER.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld. 283 koeien en kalveren, 219 vette varkens en 1333 magere varkens, schapen, 0, paarden, 291.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee volle bladen.**

Volksbond St-Maternus.

Afdeeling « *De Matigheidsvrienden.* »

ZONDAG 19 November, om 5 ure 's avonds, in het lokaal van den Volksbond, Hondstraat, algemeene vergadering uitsluitelijk voor de vrouwen.

DAGORDE :

I Voordracht over het Alkolisme.
II Zang- en muziekfeest.
III Matigheids-tombola.

Namens het Bestuur der Matigheidsvrienden.

De Sekretaris, P. MOENS. *De Voorzitter,* E. VANDENRIJDT.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. VANDERLIST alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

Het tijdschrift **«De Matigheidsvriend»** van Tongeren, orgaan van den Matigheidsbond Tongeren-Maeseyck, komt op de Wereldtentoonstelling van Luik, met een diploma van eervolle melding vereerd te worden.

Maladies de la gorge du nez et des oreilles. **Docteur Sonval**, médecin spécialiste, RUE DES CHAMPS 31 Liége, consultations de 8 à 10 h. et de 2 à 4 h. le dimanche de 8 à 10 h.

STANHOPE

DE

Amerikaansche detective.

(26me vervolg.)

Vernet zag, dat hij bij den wedstrijd aan het kortste eind getrokken had en in het besef van zijne nederlaag, achtte hij het geraden, Stanhope's voorstel aan te nemen. Met een korten groet verliet hij de kamer.

Nu wendde Stanhope zich nog eenmaal tot Lea. Mevrouw, zegde hij, ik heb woord gehouden. Vergeef mij, als ik door mijne rol werd gedwongen, u onaangename oogenblikken te bezorgen ; het was onmogelijk, anders tot een doel te komen. Ik zal u morgen door M. Flynn eenige papieren doen toekomen, welke misschien voor u van hooge waarde kunnen zijn. En nu wensch ik u dat gij nooit meer de hulp van een detective mocht noodig hebben. Mocht gij echter ooit weer mijne diensten behoeven, dan sta ik ten allen tijde gaarne tot uwer beschikking.

Een blos kleurde Lea's bleeke wangen. Zij stak hem beide handen toe en antwoordde met trillende lippen :

— Woorden zijn te zwak om u mijnen dank te betuigen, mijnheer Stanhope. Een ding echter kan ik u zeggen : niemand zal ooit hooger in mijne achting staan dan gij, gij hebt u tegenover mij gedragen als een vriend en een man van eer.

Zij drukte hem warm de handen ; toen door aandoening overweldigd, zonk zij mat in de sofa terug.

— Gij moogt wel een dokter laten halen, zegde Stanhope nog tegen Alan, die hem naar buiten uitgeleide deed.

— Zeker ! beloofde de jonge Burton. Mag ik u ook hartelijk danken voor al, wat gij in mijn belang hebt gedaan ? Ik stel dat hoog op prijs. Zonder uwe tusschenkomst zou Vernet mij als misdadiger gebrandmerkt hebben. Ik hoop u spoedig weder hier te zien.

En met een vriendschappelijken groet nam de trotsche aristocraat afscheid van den detective, op wien hij anders uit de hoogte zou hebben neergezien.

Buiten, tegen een boom geleund, wachtte Vernet, het hart nog vol wrok. Het verlokkend hooge loon, door den Engelschman uitgeloofd, had hem verleid, een langjarigen vriendschapsband te verbreken, en nu was hem de prijs toch nog ontgaan.

Stanhope naderde hem ; hij bleef in dezelfde houding staan.

— Ik ben hier gekomen, sprak hij moppernd, omdat ge niet zoudt denken, dat ik voor u wegliep. Hebt ge mij nog wat te vertellen ?

Stanhope zag hem doordringend aan ; toen legde hij de hand op zijn arm.

— Luister eens, Vernet, begon hij ; toen de overste mij vertelde, dat ge besloten hadt uwe krachten met de mijne te meten voelde ik mij beleedigd, maar ik was niet boos op u. Ik beschouwde het als eene telleurstelling, waarin ik mij moest schikken. Ge zijt zelf de dupe geworden van den streek, die ge mij op dien balavond speeldet. Was dat niet gebeurd, dan had ik u geen steen in den weg gelegd, geloof mij !

Vernet bleef somber zwijgend, voortloopen naast Stanhope, die den weg insloeg naar de binnenstad. Het duurde echter niet lang, of de nieuwsgierigheid van den vakman zegevierde over zijne boosheid.

— Ik wou toch wel eens weten, hoe ge het gelapt hebt mij te foppen.

Stanhope trok een vreemd gezicht en zeurde op een onnoozelen toon :

— Heel gemakkelijk — hopla !

Verbluft staarde Vernet hem aan.

— Gekke Charlie ! riep hij uit.

— Dat komt uit ! lachte de andere. Heb ik de rol goed gespeeld ?

— Nu begrijp ik waarom de razzia dien avond mislukte, bromde Vernet, maar begrijp niet...

— Laat mij u dat uitleggen. De vork zat zoo in den steel : ik had die buurt al dikwijls in die verkleeding doorkruist, want in de gedaante van den idioot kon ik overal toegang krijgen. Eer ik naar het bal masqué ging, had ik een rijtuig, waarin zich dat idiotenkostuum bevond, geplaatst vlak bij de villa, om in elk geval zeker te zijn. Mijn plan was, eerst naar het bureel der geheime policie te rijden, mijne lieden af te halen en hun dan in mijne verkleeding als verkenner vooruit te gaan. Het lukte u met behulp van uw « Chinees » mij over den tijd op te houden. Toch was ik u voor op het terrein. Wat verder gebeurde zult ge wel niet vergeten zijn.

Stanhope lachte vergenoegd bij de herinnering aan Vernets val door het luik bij den ouden Lenz. De andere werd rood.

— Ik geef toe, dat ge mij te slim af zijt geweest, zei hij nijdig ; ge zult mij echter niet kunnen bewijzen, dat die matroos en Burton niet één en dezelfde persoon waren.

— Daar denk ik ook niet aan ! Het was inderdaad Burton. Waarom hij daar was, kan ik u niet verraden. Hij moende het goed, maar had niet zoo onbezonnen moeten zijn. In geen geval echter heeft hij Siebel doodgeslagen.

— Hoe wilt ge dat bewijzen ?

— Heel eenvoudig : door een getuige, die gezien heeft, dat Lenz hem den slag met het ijzer toebracht.

— Wie is die getuige ?

— Een meisje, Nancy heet ze. Die was voddenraapster en woonde bij de Lenzen in, die haar aanhoudend dronken maakten, uit vrees dat zij hunne geheimen verklappen zou. Op het laatst wilden ze haar kwijt zijn. Daar ze mij werkelijk voor hun zoon hielden, dien ze in geen tien jaar hadden gezien, namen ze mij in hun vertrouwen en ik nam op mij, hen van het meisje te bevrijden — niet op de manier zooals zij bedoelden. Doch dat snapten ze niet. Het gebeurde in denzelfden nacht, toen ge bijna in de vlammen waart omgekomen. Weet ge het nog ? Wat is dat oude wijf toch een monster ! Achter mijn rug slaagde zij erin het huis in brand te steken. Dat had u bijna het leven gekost.

Vernet bezag hem vreemd.

— Waart gij het, vroeg hij weifelend, die mij redde ?

Stanhope lachte, om zijne verlegenheid te verbergen.

— Nu ja, het spijt mij, dat ik het moet bekennen. Het was onvoorzichtig van mij, maar ziet ge, ik alleen wist, dat gij u in het brandend huis bevond.

— Waarachtig, Stanhope, ge zijt mij een raadsel, zegde Vernet hoofdschuddend. Ge vertelt dat, of het eene misdaad was van u iemand te redden.

— Nu ja, antwoordde de andere luchtig, ik schaam mij over mijne gevoeligheid, die wel eigenlijk een zwak is voor iemand van mijn beroep. Verraad mij dus niet, ik zelf zal er zeker nooit een woord over spreken.

Door den luchtigen toon klonk de ernstige bedoeling zijn vriend ook die vernedering te sparen. Vernet was hem dankbaar, al kon hij niet naar den eisch dat grootmoedig karakter waardeeren.

Eene poos liepen ze zwijgend voort ; toen begon Vernet weer :

— Zeg, wat ge wilt, maar tusschen dien Burton en de Lenzen bestaat een geheim, dat gij, naar het schijnt, liever niet geopenbaard wilt zien. Ik begrijp nog niet, hoe ge die zaak voor het gerecht kunt brengen zonder Burton er in te betrekken.

— Welke zaak :

— Die van den ouden Lenz wegens moord op Jozef Siebel.

— Het was geen moord, maar doodslag. Die aanklacht zullen we overigens wel laten vallen.

— Waarom ?

— Wijl er nog eene oudere, zwaardere tegen hem is.

— Van welken aard ?

— Wel — Stanhope drukte op elk woord — toen ik Lenz aanhield, was dat als moordenaar van Arthur Pearson.

— Wat ?... Als versteend bleef Vernet hem staan aanzien.

— Ja, ja, knikte Stanhope meesmuilende, zoo is het. Terwijl ik trachtte een stervende zijn laatste uurtje te verlichten, vond ik toevallig den sleutel van het geheim, waarnaar ik anders misschien nog wel honderd jaar had kunnen zoeken.

Ze waren aan den hoek eener straat en Vernet ging afscheid nemen.

— Waar gaat ge heen ? vroeg Stanhope.

— Ik weet het nog niet. Bekommer u daarmee maar niet.

— Ik wilde u echter nog zeggen...

— Nu niet ! viel Vernet ruw uit. Voor vandaag hebt ge mij genoeg gezegd.

Met een kort knikje verdween hij in eene zijstraat.

— Arme jongen ! dacht nu Stanhope, hem naziende. Zoo'n neerlaag en het uitzicht op een vermogen verloren ! Dat is te veel voor hem !

* * *

Des namiddags van den volgenden dag zat de overste der geheime policie alleen in zijn bureel wachtende op verschillende bezoekers.

Het eerst verschenen de heeren Parks en Durham.

— Mijnheer Durham, begon de heer Morrison, ik kan u inlichtingen bezorgen omtrent Thomas Ullman en diens vrouw, maar helaas geen verblijdende. Beiden zijn overleden.

Durham boog treurig het hoofd.

— Ik had het wel vermoed, zegde hij.

— Mijnheer Flynn, die vele jaren de rechtsgeleerde van uw zwager was, zal u meer kunnen vertellen. Ik wacht hem elk oogenblik hier.

Nauwelijks had de overste dit gezegd, of de advokaat verscheen en de heeren werden aan elkaar voorgesteld. Nadat Flynn over een en ander was ingelicht, zegde hij :

— Ik heb mevrouw Ullmann dikwijls over haar broeder John hooren spreken. Zij dacht, dat gij al lang dood waart.

— Dacht ze dat ook van mijne dochter ?

— Uwe dochter ?... Pardon. Ik begrijp u niet.

— Wel, antwoordde Durham ietwat ongeduldig — het kind, dat ik voor twintig jaar naar haar toe zond.

— Ik heb nooit van een ander kind gehoord dan de aangenomen dochter der Ullman's. Hare ouders waren onbekend.

Durham verbleekte.

— Groote God : riep hij uit, waar is dan mijn kind gebleven ?

Op dit oogenblik werd de deur weder geopend en Stanhope verscheen op den drempel.

— Stanhope ! riep de overste verbaasd.

— Ja, ik ben het ! lachte de detective. Hoe gaat het mijnheer Morrison ? En u, mijnheer Flynn ? En mijnheer Parks ? Dat treft prachtig, dat ik u allen bijeen vind.

Toen Morrison hem daarop aan Durham voorstelde, zag hij dezen een oogenblik uitvorschend aan.

— Zijt gij misschien een vriend van dien Arthur Pearson, die vermoord werd ? vroeg hij aarzelend.

— Dezelfde, knikte Durham.

Op Stanhope's gelaat teekende zich groote tevredenheid.

— Welk een gelukkig toeval ! zegde hij. Inlichtingen over uw persoon was het eenige, wat mij nog ontbrak... En alsof het de gewone zaak van de wereld was, wendde hij zich tot Parks met de woorden :

— Mijnheer, ik geloof dat ik den moordenaar van Pearson gevonden heb.

— Zijt gij daar zeker van ? riep Parks als geëlectriseerd. Waar is hij ? Wie is het ?

— Waar hij is ? Achter slot en grendel in de gevangenis. Hoe hij heet ? Sedert jaren heeft hij den naam aangenomen van Lenz, maar vroeger heette hij Peter Krutzer.

— Krutzer ? riep Parks verrast. Wel, Durham, dat moet dezelfde geweest